

[Hanne Buütz.]

at sikre sine børn og den virksomhed, man har arbejdet op. Når bevillingshaveren dør, bliver bevillingen ledig, og der bliver da ofte tale om at give den til en veltjent kunstner. Jeg har ikke noget imod, at kunstnere betænkes på en eller anden måde, men retfærdig kan denne metode under ingen omstændigheder blive overfor de mange andre veltjente kunstnere, der aldrig har mulighed for at komme i betragtning, og bevillingerne gives da vist ikke for at få en høj kunstnerisk standard, hvad enkelte forgæves har søgt — jeg tænker her på Bodil Ipsens prisværdige forsøg i Odeonbiografen — men for at give de pågældende mulighed for en indtægt.

En hel del kommuner søger også at skaffe sig selv en bevilling. Jeg beder om tilladelse til et citat fra en artikel i „Biografbladet“ nr. 11 i 1955 af direktør Tage Nørgaard, Valby Teater:

„For at undgå denne investering og risiko vælger man den mindre risikable vej: at afvente en af de stedlige bevillingshaveres død, den person, der har påtaget sig denne store investering, og som ved arbejdsomhed har skabt en solid forretning — og så indstiller man med den indstillingsret, loven hjemler kommunerne, sig selv som nr. 1 blandt ansøgerne til den ledigblevne bevilling — uden hensyntagen til andre efter loven mere kvalificerede ansøgere, og man er på forhånd sikker på filmsrådet og ministeriums bevågenhed. Det er de samme myndigheder; der, jfr. loven, skal godkende teatrets husleje, og som, i tilfælde af at der ikke opnås enighed om overtagelse af boet, da ansætter dettes værdi. Da der ikke, som i alle andre forretningsforhold, tillægges ejeren (boet) nogen „goodwill“ ved afståelsen, er boet under disse forhold uden nogen indflydelse på vilkår og værdiansættelse ved overtagelsen — men — bliver de anviste bestemmelser ikke tiltrådt; betyder det lukning af teatret eller, som sket i parallelle tilfælde, forbud mod udøvelse af biografnæring i den pågældende ejendom (Nygade 3).

Ovennævnte er grunden til den vilde jagt, kommuner, foreninger, institutioner og branchen uvedkommende personer

indleder, når en dødsbobevilling oplås ledig — en bevilling, der kan opnås på gavelignende vilkår. Adskillige bevillinger, der er udstedt på almindelige vilkår, har mange år henligget ubenyttet. Det er ministeriet bekendt, at flere kommuner har returneret deres „gavebevillinger“, da de pågældende dødsboer ikke har ønsket at samarbejde med kommunerne og disse derfor har været henvist til selv at investere og bygge teater — en risiko, man er vejet tilbage for ud fra den gode grund og naturlige indstilling, at det ikke er en kommunes opgave at drive erhverv for de skatter, der er pålagt borgerne.“

Det er mig bekendt, at den højtærede justitsminister for ikke længe siden har udtalt, at han ikke finder tiden inde til at give biografnæringen fri. Jeg kan ikke indse, hvorfor tiden ikke skulle være inde dertil. Jeg mener tværtimod; og diskussionen omkring nogle af de seneste bevillinger — jeg tænker her på bevillingerne til Triangel Bio og Roskilde Bio — forekommer mig at bestyrke den opfattelse, jeg her har givet udtryk for.

At der er rent tekniske overgangsproblemer, der skal løses, er en selvfølge, men sådanne behøver man dog ikke at vige tilbage for.

Der er også spørgsmålet om filmsfonden og endvidere om, hvorvidt filmsrådet er en overflødig institution. Et særligt område er Dansk Kulturfilm, som jeg meget gerne ser bevaret som den producerende institution. Denne institution er meget naturligt blevet sammensat af repræsentanter for de folkeoplysende organisationer og forskellige ministerier. Det er efter min mening helt rimeligt og rigtigt, at det er de folkeoplysende foreninger, der er med i dette, og derfor er jeg ængstelig for den senere tids udvikling i forbindelse med den praktiske omlægning af det daglige arbejde, som har fundet sted indenfor denne og andre filmsinstitutioner på justitsministeriets foranledning, og som synes at vise, at det efterhånden i højere grad er justitsministeriet — d. v. s. staten — der øver indflydelse på bekostning af repræsentanterne for de folkeoplysende foreninger.

Men hovedsagen i mit indlæg her i dag er mit ønske om, at der kan indføres fri biografnæring, og jeg tillader mig at hen-